

12.6.2026

KUULUTUS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) kuuluttaa kaivoslain (10.6.2011/621) perusteella 12.6.2026 kullanhuuhtontalupaa koskevan päätöksen

Hakija: Philipp Moll

Lupatunnus: HL2026:0002

Alueen sijainti: Inari, Tolosjoki, 7,0 ha

Päätöksiin saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Päätös katsotaan tulleen tiedoksi saaduksi seitsemän (7) päivän kuluessa päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaika päättyy 20.7.2026.

Päätöksen liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä. Kuulutus ja päätös ovat nähtävänä 12.6.2026 – 20.7.2026 Tukesin verkkosivuilla osoitteessa <https://tukes.fi/paatokset-ja-kuulutukset/kullanhuuhtontaluvat>

Tieto päätöksen antamisesta on julkaistu sijaintikunnan ilmoituskanavalla.

Lisätietoja

kaivosasiat@tukes.fi tai puh. 029 5052 000

Kuulutettu 12.6.2026

Pidetään nähtävänä 20.7.2026 asti

Philipp Moll

PÄÄTÖS KULLANHUHDONTALUVAN MYÖNTÄMISESTÄ

Hakija: Philipp Moll
Vireilletulopvm: 27.2.2026
Etu oikeus pvm: 27.2.2026
Hakemuksen tarkoitus: Kullanhuuhdonta valtion omistamalla alueella.
Kaivoslain (621/2011) 22 §:n mukaan kullanhuuhdontaan valtion omistamalla alueella on oltava kaivosviranomaisen lupa.

PÄÄTÖS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto myöntää kaivoslain (621/2011) nojalla kullanhuuhdONTALUVAN HL2026:0002 hakemuksen mukaisesti.

Perustelut: Hakija on osoittanut, että kaivoslaissa säädetyt edellytykset täyttyvät eikä kaivosviranomaisen selvityksen perusteella luvan myöntämiselle ole kaivoslaissa säädettyä estettä.
Kaivoslaki (621/2011) 45 § ja 50 §.

KullanhuuhdONTALUVAN haltijalla on tässä luvassa mainitulla kullanhuuhdonta-alueella yksinoikeus etsiä ja kartoittaa maaperässä esiintyvää kultaa, ottaa talteen ja hyödyntää maaperässä esiintyvää kultaa huuhtomalla sekä ottaa talteen ja hyödyntää huuhtonnan sivutuotteena irtomaasta löytyvät platinahiput sekä jalo- ja korukivet.

Päätöksen voimassaolo

KullanhuuhdONTALUPA on **voimassa tällä päätöksellä neljä (4) vuotta** päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

Perustelut: Hakemuksen mukaisesti. Luvan voimassaoloaika on lain sallima enimmäisaika kullanhuuhdONTALUVALLE. Kullanhuuhdonnan ei katsota aiheuttavan yleiselle tai yksityiselle edulle sellaista vahinkoa tai haittaa, että luvan voimassaoloaikaa olisi lyhennettävä.

Päätöksen täytäntöönpano

Kaivoslain 168.1 §:n mukaisesti **kullanhuuhdONTALUPAAN perustuvat toimenpiteet saa aloittaa, kun siihen oikeuttava lupapäätös on saanut lainvoiman ja**

lupapäätöksessä määrätyt velvoitteet on suoritettu. Kaivosviranomainen voi kuitenkin kaivoslain 169 §:n nojalla antaa päätöksen täytäntöönpanomääräyksen perustellusta syystä hakijan pyynnöstä, jolloin luvassa yksilöityihin toimenpiteisiin voidaan valituksesta huolimatta ryhtyä lupapäätöstä noudattaen.

Tässä luvassa määrätty kulanhuuhdontakorvaus on suoritettava vuosittain omatoimisesti lupamääräyksen 12 mukaisesti Metsähallitukselle.

Jos asianomaisen toimenpiteen suorittaminen edellyttää muualla lainsäädännössä vaadittua lupaa, saa toimenpiteen kuitenkin aloittaa vasta, kun asianomainen lupapäätös on saanut lainvoiman tai toiminnan aloittamiseen on saatu oikeus asiassa toimivaltaiselta viranomaiselta.

Kulanhuuhdonta voidaan kuitenkin aloittaa vasta, kun tässä kulanhuuhdontaluvassa edellytetyt velvoitteet on suoritettu. Kulanhuuhdontaluvalla HL2026:0002 on määrätty asetettavaksi 1200 euron vakuus.

Luvan haltijan tulee huolehtia, että alueella kulanhuuhdontaa suorittava henkilö tai henkilöt ovat perehtyneet tässä luvassa annettuihin määräyksiin.

Kulanhuuhdonta-alueen tiedot

Pinta-ala: 7,0 ha
Alueen nimi: Tolosjoko 01
Sijainti: Inari, Tolosjoki, Metsähallituksen hallinnoima valtionmaa. Alueen sijainti ja rajat ilmenevät tämän päätöksen liitetystä kartasta (liite 2).

LUPAMÄÄRÄYKSET

Kulanhuuhdontaluvassa annettavat määräykset kaivoslain 54 § mukaisesti:

1. Kulanhuuhdonnan ajankohdat ja menetelmät

Tämä lupa oikeuttaa lapiokaivuun suorittamiseen lupa-alueella. Vuotuinen kaivumäärä on enimmillään 40 m³ ja toiminta tulee rajoittaa vuosittain 1.6.–30.9. väliselle ajalle.

Perustelut: Hakemuksen mukaisesti. Toiminnan alueellisella ja ajallisella rajoittamisella vähennetään vaikutuksia lupa-alueeseen, sen ympäristöön ja alueen mahdolliseen muuhun toimintaan. Alue on rajattu ja toimintaan tarvittavien lupien lupaehdot lupa-alueella turvaavat sen, että toiminnasta mahdollisesti aiheutuvat haitat ovat ajalliselta kestoiltaan ja sijainniltaan rajallisia.

2. Kullanhuuhdonta-alueen kunnossapito

Kullanhuuhdonta on rajoitettava välttämättömiin toimenpiteisiin. Kullanhuuhdontaluvan nojalla tapahtuvasta toiminnasta ja muusta kultanhuuhdonta-alueen käytöstä ei saa aiheutua haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle, olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle, merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten tai arvokkaiden luontoesiintymien olennaista vahingoittumista, merkittävää maisemallista haittaa tai muille lähistöllä olevien alueiden käyttötarpeille haittaa tai vahinkoa eikä vahinkoa alueella mahdollisesti sijaitseville kulttuurihistoriallisesti arvokkaille kohteille. Kullanhuuhdontaluvan haltijan on pidettävä kultanhuuhdonta-alue siistinä ja sellaisessa kunnossa, että se jatkuvasti täyttää turvallisuuden vaatimukset eikä haitallisia ympäristövaikutuksia aiheudu.

Toiminta on suunniteltava ja järjestettävä siten, että puustolle aiheutuvat vahingot ovat mahdollisimman vähäisiä. Pystypuiden kaataminen on kielletty. Puuston poistamisesta on sovittava etukäteen alueen hallinnasta vastaavan tahon kanssa. Puuryhmiä on jätettävä kaivualueelle.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki 24 §.

Sopimalla puuston poistamisesta etukäteen varmistetaan siitä, ettei olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle, merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten tai arvokkaiden luontoesiintymien olennaista vahingoittumista tai merkittävää maisemallista haittaa pääse syntymään.

Kullanhuuhdontaluvan nojalla ei saa harjoittaa toimintaa, joka vaikuttaa vesistöön. Mikäli lupa-alueelle suunnitellaan vesistöön vaikuttavaa toimintaa, tulee tähän toimintaan olla ympäristö- tai vesilupa. Näissä luvissa toimivaltainen viranomainen on Pohjois-Suomen aluehallintovirasto.

3. Poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentäminen

Kullanhuuhdontaluvan haltijoiden on estettävä porojen joutuminen jyrkkäreunaisiin kaivukuoppiin ja merkittävä tai luiskattava kaivannot siten, ettei niistä aiheudu vaaraa alueella liikkuville. Lupa-alueelle ei saa virittää puiden väliin naruja tai muuta vastaavaa, joka voi aiheuttaa vaaratilanteita alueella mahdollisesti liikkuville ihmiselle tai eläimille. Kaivannot tulee merkata maastoon heijastinkepeillä. Lisäksi myös kultanhuuhdonnan tarvikkeet on varastoitava alueelle keskitetysti siten, että niistä ei aiheudu poronhoidolle haittaa.

Mahdolliset poronhoitotyöt alueella tulee ottaa toiminnassa huomioon ja tämän mahdollistamiseksi toiminta alueella on tarvittaessa keskeytettävä paliskunnan pyynnöstä. Kullanhuuhdontaluvan haltijan on otettava huomioon alueella mahdollisesti olevat poronhoidolle tärkeät rakenteet kuten esimerkiksi erotusaidat. Poronhoitoon

liittyviä rakenteisiin ei saa kajota ilman asianosaisen paliskunnan lupaa, ja kulkemiseen on käytettävä valmiita veräjiä.

Perustelut: Määräys perustuu Poronhoitolain (848/1990) 2§:ään ja kaivoslain 54 §:ään. Alue kuuluu Ivalon paliskunnan alueeseen.

Alueen ominaisuudet, luvanmukainen kaivumäärä ja luvassa annettu aikarajoitushuomioiden lupamääräyksellä voidaan varmistua, ettei tämän tai alueen lähimpien lupien luvanmukainen toiminta yhdessä aiheuta poronhoidolle olennaista haittaa.

Lupamääräyksessä mainituilla toimenpiteillä vähennetään kullanhuuhdonnasta poronhoidolle aiheutuvia haittoja erityisellä poronhoitoalueella. Myös tämän luvan muissa lupamääräyksissä kielletään olennaisen haitan aiheuttaminen muille elinkeinoille, määrätään aiheutuneiden vahinkojen ja haittojen korvaamisesta sekä rajataan toimintaa ajallisesti.

4. Saamelais- ja koltta-asioihin liittyvät määräykset

Kullanhuuhdontaluvan haltijan on huolehdittava, ettei toiminnasta yksin tai yhdessä muiden vastaavien lupien tai alueiden muiden käyttömuotojen kanssa aiheudu sellaista haittaa, joka olennaisesti heikentäisi edellytyksiä harjoittaa saamelaiselinkeinoja taikka muutoin ylläpitää ja kehittää saamelaiskulttuuria. Mikäli olennaista haittaa aiheutuu, toiminta on keskeytettävä ja aiheutunut haitta korjattava välittömästi.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki 38 § ja 50 §. Alue sijaitsee saamelaisten kotiseutualueella. Alue ei sijoitu koltta-alueelle. Kaivosviranomaisen tulee kaivoslain 38 §:n mukaisesti saamelaisten kotiseutualueella selvittää yhteistyössä saamelaiskäräjien, alueen paliskunnan, Metsähallituksen ja hakijan kanssa kullanhuuhdontaluvan mukaisesta toiminnasta aiheutuvat vaikutukset saamelaisten oikeudelle alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan sekä harkita tarvittaessa haittojen vähentämiseksi ja estämiseksi tarvittavat toimenpiteet.

Kullanhuuhdonnan mahdollinen vaikutus saamelaiskulttuuriin selvitetään paliskunnittain, koska poronhoito on tärkeä osa saamelaiskulttuuria ja se on alueiden käytön kannalta herkkä elinkeino. Koska paliskuntien alueet on selkeästi rajattu aidoilla, kaivoslain mukaisen kullanhuuhdonnan vaikutukset saamelaiskulttuurille rajoittuvat pääasiallisesti sen paliskunnan alueeseen, jolla kullanhuuhdontaa harjoitetaan.

Asian selvittämiseksi kaivosviranomaisen on pyytänyt lausunnot saamelaiskäräjiltä, alueen paliskunnalta ja Metsähallitukselta.

Ivalon paliskunnan kokonaispinta-ala on noin 283 000 ha. Ivalon paliskunnan alueelle sijoittuu 167 kpl lainvoimaisia kullanhuuhdontaan oikeuttavia lupia, pinta-alaltaan yhteensä noin 742 ha. Kyseisen lupahakemuksen läheisyydessä (2 km säteellä alueesta) ei ole kullanhuuhdentalupa-alueita eikä -hakemuksia.

Lupahakemusalueella läheisyydessä ei ole retkeilyreittejä.

Kaivosviranomaisen on arvioinut tämän luvan nojalla sallitun toiminnan mahdollista haittaa ja olennaista vaikutusta harjoittaa perinteisiä saamelaiselinkeinoja tai muutoin ylläpitää ja kehittää saamelaiskulttuuria saamelaisten kotiseutualueella. Toiminnan luonteen ja laajuuden sekä ennakoitavissa olevien vaikutusten perusteella kaivosviranomaisen arvioi, ettei tämän kullanhuuhdentaluvan lupamääräysten mukainen toiminta yksin tai yhdessä muiden vastaavien lupien tai alueen muiden maankäyttömuotojen kanssa yhdessä olennaisesti heikennä edellytyksiä harjoittaa saamelaiselinkeinoja tai ylläpitää ja kehittää saamelaiskulttuuria

5. Yhteisvaikutusten arviointi

Kaivosviranomaisen on tehtävä yhteisvaikutusten arviointi, missä tarkastellaan alueella olevien kullanhuuhdentalupien yhteisvaikutuksia saamelaisten elinkeinon, saamelaiskulttuuriin sekä poronhoitoon. Kaivosviranomaisen omien selvitysten ja havaintojen lisäksi yhteisvaikutusta arvioidessa on huomioitu lausunnoissa esiin tulleet seikat sekä alueiden ja toimintojen kokonaismäärä, sijainti ja toiminta.

Kyseessä oleva kullanhuuhdentalupa oikeuttaa luvanhaltijan suorittamaan lupa-alueella kullanhuuhdonta perinteisellä menetelmällä eli lapiokaivuulla. Alueella ei saa käyttää koneita kaivuutyön suorittamiseen. Voimakone (aggregaatti) tai polttomoottoripumput ovat sallittuja veden pumppaamiseen huuhdonta-alueeseen.

Lapiokaivuulle on tyypillistä, että kaivetut kuopat ovat matalia. Lupa-alueesta on ns. avattuna enintään muutamia kymmeniä neliömetrejä kerrallaan, ja kaivuun edetessä tehtyjä kaivantoja täytetään huuhdotulla maa-aineksella ja kuoppien reunat luiskataan loivemmaksi.

Lapiokaivuun vaikuttavuus on lupa-alueeseen pientä. Kaivuukauden aikana käsiteltäväksi haettujen maamassojen määrä on 40 m³, tarkoittaen että metrin syvyisenä säännöllisenä kaivantona kuopan mitat olisivat 4 m x 10 m x 1 m (kaivuusyvyys). Lupa-alueen pinta-ala on 7,0 ha, joten kunakin kaivuukautena saa auki kaivaa n. 0,06 % alueen kokonaispinta-alasta.

Voimassa olevien lupien mukainen toiminta kullanhuuhdonta-alueilla vaikuttaa porojen laidunkiertoa kesän ja syksyn aikana. Lupien mukainen toiminta ei muodosta fyysistä estettä porojen liikkumiselle muuten kuin kaivuun alla olevalla kohdalla.

Lupaehdot noudatettaessa, kyseisen lupa-alueella olevien kullanhuuhdonta-lupien kanssa ei olennaisesti heikennä edellytyksiä harjoittaa perinteisiä saamelaislinkeinoja taikka muutoin ylläpitää ja kehittää saamelaiskulttuuria eikä aiheuta huomattavaa haittaa poronhoidolle.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki 24 §. Kaivosviranomaisen on harkittava alueella olevien kullanhuuhdonta-lupien yhteisvaikutukset saamelaislinkeinoihin tai saamelaiskulttuuriin ja poronhoitoon.

6. Kullanhuuhdonta koskeva selvitysvelvollisuus

Kullanhuuhdonta-luvan haltijan tulee vuosittain toimittaa Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle selvitys talteen otetun kullan ja käsittelyn irtomaan määrästä sekä rakentamisesta kullanhuuhdonta-alueella ja muusta alueen käytöstä.

Selvityksen tulee sisältää:

- 1) talteen otetun kullan määrä grammoina
- 2) käsittelyn irtomaan määrä irtokuutiometreinä
- 3) käytetyt tutkimus- ja työmenetelmät
- 4) kullanhuuhdonta-alueella työskentelevien henkilöiden määrä henkilötyöpäivinä
- 5) työskentelyaika kullanhuuhdonta-alueella
- 6) tehdyt maisemointi- ja jätehuoltotoimenpiteet

Selvitys on jätettävä kaivukautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki 28 §, asetus kaivostoiminnasta (391/2012) 9 §.

7. Jälkitoimenpiteet

Kun kullanhuuhdonta-lupa on rauennut tai peruutettu, on kullanhuuhdonta-luvan haltijan saatettava kullanhuuhdonta-alue välittömästi yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava rakennukset ja rakennelmat sekä laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen ja maisemallisesti tyydyttävään tilaan. Kullanhuuhdonta-luvan haltijan on tehtävä viipymättä kirjallinen ilmoitus Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle ja

Metsähallitukselle, kun edellä mainitut toimenpiteet on saatettu loppuun. Ilmoitus on kuitenkin tehtävä viimeistään vuoden kuluttua luvan raukeamisesta tai peruuttamisesta. Ilmoituksen tulee sisältää tieto jälkitoimenpiteiden päättymispäivästä sekä kuvaus toteutetuista jälkitoimenpiteistä.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki 29 §.

8. Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma ja sen noudattaminen

Kullanhuuhdantaluvan haltijan on noudatettava viranomaiselle toimittamaansa kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki 25 §. Kullanhuuhtoja on velvollinen huolehtimaan maa- ja kivennaisjätteen synnyn ehkäisemisestä, sen haitallisuuden vähentämisestä sekä jätteen hyödyntämisestä tai käsittelemisestä.

9. Vakuus

Tässä kultanhuuhdantalupapäätöksessä määrätään siirron saajaa asettamaan yhteensä **1200** euron vakuus. Vakuus asetetaan pankkitalletuksena viimeistään 30. päivänä siitä, kun päätös on tullut lainvoimaiseksi, Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle kaivoslain (621/2011) 15 §:ssä tarkoitettujen jälkitoimenpiteiden sekä 103 §:ssä tarkoitettun vahingon ja haitan korvaamista, sekä muiden kaivoslakiin perustuvien velvoitteiden täyttämistä varten.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki 107 § ja 110 §. Vakuus määräytyy hakemuksessa esitetyn kaivumenetelmän, kaivumäärän ja alueen ominaisuuksien perusteella. Alueella on suunniteltu harjoitettavan lapiokaivua ja kulku alueelle on helppo.

10. Ilmoitus kultanhuuhdonta-alueen maastotöistä

Kullanhuuhdantaluvan haltijan on ilmoitettava etukäteen kirjallisesti alueen hallinnasta vastaavalle Metsähallitukselle sekä alueen paliskunnalle ja saamelaiskäräjille kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa. Maastotöitä koskevassa ilmoituksesta on käytävä ilmi:

- 1) töistä vastaavan henkilön nimi sekä yhteystiedot;
- 2) arvioitu maastotöiden aloitusajankohta ja kesto;
- 3) tarkempi selvitys, mitä maastotöitä tehdään sekä mitä työmenetelmiä ja koneita käytetään;
- 4) arvio toimenpiteiden määrästä;
- 5) alueella työskentelevien henkilöiden lukumäärä;

- 6) arvio maastotöiden vaikutuksista ympäristöön;
- 7) tarvittaessa selvitys muista seikoista, joilla voi olla merkitystä.

Maastotöitä koskevaan ilmoitukseen on liitettävä kartta, johon on merkitty alue, jolla maastotöitä tullaan tekemään. Ilmoitus on tehtävä viimeistään kuukautta ennen maastotöihin ryhtymistä.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki 27 §, asetus kaivostoiminnasta (1123/2025) 8 §.

11. Rakentaminen

Hakija ei hae lupaa rakentamiselle.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki 26 §.

12. Korvaus alueen hallinnasta vastaavalle viranomaiselle

Kullanhuuhdontaluvan haltijan on suoritettava Metsähallitukselle vuotuista korvausta 50 euroa hehtaarilta. Kullanhuuhdontakorvaus on ensimmäiseltä vuodelta maksettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun kullanhuuhdontalupa on tullut lainvoimaiseksi tai kaivosviranomaisen on antanut määräyksen päätöksen täytäntöönpanosta muutoksenhausta huolimatta. Seuraavina vuosina korvaus on maksettava viimeistään 15 päivänä maaliskuuta.

Perustelut: Määräyksen perusteena on kaivoslaki 102 §.

13. Vahinkojen ja haittojen korvaaminen kullanhuuhdonta-alueella

Kullanhuuhdontaluvan haltijan on korvattava kullanhuuhdonta-alueella tapahtuvasta kaivoslakiin perustuvasta toiminnasta aiheutuneet vahingot ja haitat, jollei jonkin toimenpiteen osalta korvauksesta toisin säädetä.

Perustelut: Kaivoslaki 103 §.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on tiedottanut hakemuksesta kuuluttamalla sitä 14.4.2026 – 21.5.2026. Lausunnot ja mielipiteet on tullut toimittaa viimeistään 25.5.2026.

Lausuntopyynnöt ja lausunnot hakemuksesta

Hakemuksesta on lähetetty lausuntopyynnöt ja saatu lausunnot seuraavasti:

- 1) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Ivalon paliskunnalle 14.4.2026
Ivalon paliskunta ei ole antanut lausuntoaan hakemuksesta.
- 2) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Metsähallitukselle 14.4.2026
Metsähallituksen lausunto 22.5.2026 (liite 3).
- 3) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Inarin kunnalle 14.4.2026
Inarin kunnan lausunto 18.5.2026 (liite 4).
- 4) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Lupa- ja valvontavirastolle 14.4.2026
Lupa- ja valvontaviraston lausunto 25.5.2026 (liite 5).
- 5) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Saamelaiskäräjille 14.4.2026
Saamelaiskäräjien lausunto 12.5.2026 (liite 6).
- 6) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausuntopyyntö Saamelaismuseo Siidalle 14.4.2026
Saamelaismuseo Siidan lausunto 21.5.2026 (liite 7).

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston kannanotto lausunnoissa ja muistutuksissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin.

Lausunnoissa esitetyt kaivosviranomaisen toimivaltaan kuuluvat seikat on otettu päätöksessä huomioon lupamääräyksillä.

Muistutukset ja mielipiteet

Muistutuksia ja mielipiteitä ei ole jätetty.

TIEDOKSI LUVAN HALTIJALLE

Kaivoslain (621/2011) suhde muuhun lainsäädäntöön

Lupa- tai muun asian ratkaisemisesta ja muutoin tämän lain mukaan toimimisesta säädetään tämän lain lisäksi luonnonsuojelulaissa (9/2023), ympäristönsuojelulaissa (527/2014), erämaalaissa (62/1991), alueidenkäyttölaissa (132/1999), rakentamislaisissa (751/2023), vesilaissa (587/2011), poronhoitolaissa (848/1990), säteilylaissa (859/2018), ydinenergialaissa (990/1987), muinaismuistolaisissa (295/1963), maastoliikennelaissa (1710/1995), patoturvallisuuslaissa (494/2009), hallintolaissa (434/2003), sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003), saamelaiskäräjistä annetussa laissa, saamen kielilaissa (1086/2003), kielilaissa (423/2003), ulkomaalaisten yritystojen seurannasta annetussa laissa (172/2012), eräiden kiinteistönhankintojen luvanvaraisuudesta annetussa laissa (470/2019), valtion etuusto-oikeudesta eräillä alueilla annetussa laissa (469/2019) ja kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta kansallisen turvallisuuden varmistamiseksi annetussa laissa (468/2019) sekä lisäksi muualla laissa. Kullanhuudontaluvan haltijan on aina noudatettava Suomen lainsäädäntöä ja asiaan liittyviä muita kansainvälisiä sopimuksia.

Maastoliikenne

Kullanhuudonta-alueella ja sen ulkopuolella tapahtuva maastoliikenne edellyttää maastoliikennelain mukaisen luvan maanomistajalta.

Luvan muuttaminen ja raukeaminen

Kullanhuudontaluvan haltijan on kaivoslain 69 §:n mukaan haettava kullanhuudontaluvan muuttamista kaivosviranomaiselta, mikäli kullanhuudontaa koskevien toimenpiteiden määrässä, laadussa tai aikataulussa tapahtuu sellainen muutos, että lupamääräyksiä on tarpeen tarkistaa.

Kaivosviranomaisen on päätettävä, että kullanhuudontalupa raukeaa, jos luvanhaltija tekee asiaa koskevan ilmoituksen. Luvanhaltija on velvollinen tekemään ilmoituksen, jos tarkoituksena ei enää ole harjoittaa lupaan perustuvaa toimintaa. Kullanhuudontalupa raukeaa ilmoituksen saavuttua kaivosviranomaiselle.

Luvan voimassaolon jatkaminen

Kullanhuudontaluvan voimassaolon jatkamisen edellytyksistä säädetään kaivoslain 65 §:ssä. sekä Valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta 38 §:ssä.

Kaivoslain 65.1 §:n mukaan kullanhuudontaluvan voimassaoloa voidaan jatkaa enintään kymmenen vuotta kerrallaan. Kaivoslain 65 §:n mukaisesti kullanhuudontaluvan voimassaolon jatkamisen edellytyksenä on, että:

- 1) kullanhuudonta on ollut tehokasta ja järjestelmällistä;
- 2) kullanhuudonta-alueella on edelleen maalajeista huuhdottavaa kultaa niin runsaasti ja sellaisessa muodossa, että kullanhuudonnan jatkamiselle on edellytykset;

- 3) kullanhuuhtoja ei ole olennaisesti laiminlyönyt hakemuksen kohteena olevaan lupaan perustuvassa toiminnassa toimintaan soveltuvaan lainsäädäntöön perustuvia velvollisuuksia taikka hakemuksen kohteena olevassa luvassa annettuja lupamääräyksiä;
- 4) voimassaolon jatkamisesta ei aiheudu kohtuutonta haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle.

Mikäli luvan voimassaoloa halutaan jatkaa, tulee hakemus luvan voimassaolon jatkamiseksi toimittaa kaivosviranomaiselle ennen luvan voimassaolon päättymistä. Hakemukseen tulee liittää lupaharkinnan kannalta tarpeelliset ja luotettavat selvitykset edellä mainituista voimassaolon jatkamisen edellytyksistä.

Lisäksi hakemukseen sovelletaan vastaavasti, mitä lupahakemuksesta säädetään kaivoslain 34 §:ssä.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan kaivoslain 58 §:n mukaisesti. Lupapäätös liitteineen toimitetaan hakijalle. Päätös toimitetaan niille kunnille, lupa- ja valvontavirastolle ja muille tahoille, joille on asian käsittelyn aikana annettu tieto ja joilta on pyydetty lausunto. Jäljennös päätöksestä toimitetaan myös saamelaiskäräjille, jos se kohdistuu saamelaisten kotiseutualueelle tai se koskee kaivoslain 38 §:n 2 momentissa tarkoitettua hanketta, sekä paliskunnalle, mikäli se kohdistuu erityiselle poronhoitoalueelle.

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet, sekä niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee. Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella kaivosviranomaisen verkkosivuilla (www.tukes.fi). Tieto kuulutuksesta julkaistaan toiminnan vaikutusalueen kunnassa kuntalain 108 §:n mukaisesti.

Päätösmaksu

Päätösmaksu 915 €. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus lähettää laskun hakijalle.

Maksu perustuu hakemuksen vireille tullessa voimassa olleeseen asetukseen Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (797/2024).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta kaivoslain 162 §:n nojalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta valittamalla siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa

laissa (808/2019) säädetään. Päätöksestä perittävästä maksusta voidaan valittaa samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (621/2011)

Asetus kaivostoiminnasta (1123/2025)

Asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (797/2024)

Lisätietoja

Lisätietoja antaa Maija Viikinen, puh. 029 5052 166, etunimi.sukunimi@tukes.fi

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu. Asian on esitellyt ylitarkastaja Maija Viikinen ja ratkaissut ylitarkastaja Heikki Puhakka.

LIITTEET Liite 1. Valitusosoitus
Liite 2. Kartta alueesta (1:10 000)
Liite 3–7. Lausunnot
Liite 8. Kallanhuuhdontakorvaus, INFO
Liite 9. Ohjeet vakuuden asettamiseen

TIEDOKSI Ivalon paliskunta
Lupa- ja valvontavirasto
Metsähallitus
Saamelaiskäräjät
Saamelaismuseum Siida
Inarin kunta

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, Lupa- ja valvontavirasto ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- 1) päätös, johon haetaan muutosta
- 2) miltä kohdista päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- 3) perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- 5) valittajan nimi ja kotikunta
- 6) valittajan henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus
- 7) myös sähköinen tai muu mahdollinen osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan toimittaa (prosessiosoite)

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen tai muun asiakirjan toimittaminen hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköiseen asiointipalveluun katsotaan ilmoitukseksi sähköisen asiointipalvelun käyttämisestä prosessiosoiteena. Sähköistä asiointipalvelua

käytettäessä erillistä prosessiosoitteen ilmoittamista ei tarvita.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- 1) päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- 2) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- 3) asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valitus tehdään ensisijaisesti hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu 310 euroa**. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

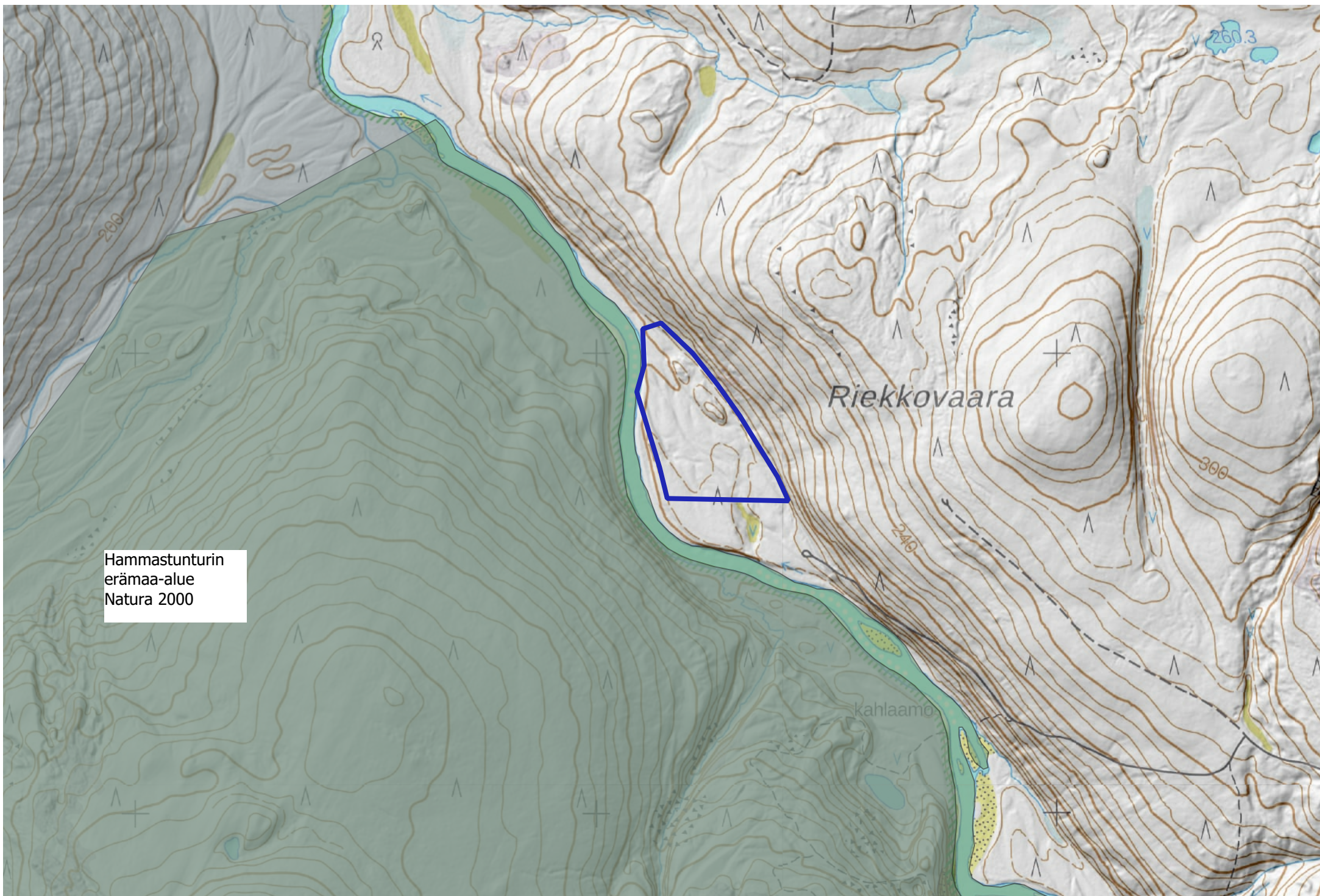
käyntiosoite: Torikatu 34–90, 90100 Oulu

postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

puhelin: 029 56 42800

faksi: 029 56 42841

sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Hamastunturin
erämaa-alue
Natura 2000

Riekkovaara

kahlaamo

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Pasi Tapio Molkoselkä	Telia	22.05.2026 13:12:33 UTC+03:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (3 sivua)

Kansilehden sivu 1/1

Metsähallitus
PL 80
00520 Helsinki
kirjaamo@metsa.fi

22.5.2026

MH 3179/2026

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
kaivosasiat@tukes.fi

Viite: Lausuntopyyntö 14.4.2026

Metsähallituksen lausunto kullanhuuhdontalupahakemuksesta HL2026:0002, Tolosjoki 01, Philipp Moll

Tukes pyytää kaivoslain (621/2011) 37 §:n nojalla Metsähallitukselta lausuntoa kullanhuuhdontalupahakemuksesta HL2026:0002, Tolosjoki 01.

Hakemusalueen pinta-ala: 7,0 ha

joka sijoittuu Tolosjoen varteen, Metsähallituksen liiketoiminnan hallinnassa olevalle kiinteistölle Ivalojoki (148-893-15-1).

Alueella on tarkoitus harjoittaa lapiokaivua, vuotuinen kaivumäärä enintään 40m³ vuodessa.

Alueen kuvaus

Alue sijaitsee poronhoitolain tarkoittamalla (848/1990) erityisellä poronhoitoalueella Ivalon paliskunnassa.

Metsähallituksella ei ole tällä hetkellä tiedossa ko. alueella nykyistä maankäyttöä muuttavia suunnitelmia.

Tällä hetkellä Metsähallituksella ei ole tiedossa, että itse hakemusalueella olisi arvokkaita luontokohteita, uhanalaisten kasvien ja eläinten esiintymiä tai petolintujen tunnettuja pesäreviirejä eikä kulttuuriperintökohteita. Jos maata kaivettaessa tai muuta työtä suoritettaessa tavataan kiinteä muinaisjäännös, on työ muinaisjäännöksen kohdalta heti keskeytettävä ja ilmoitettava kohde Museovirastolle. Myös muut alueella mahdollisesti olevat kulttuuriperintökohteet tulee ottaa huomioon maankäytössä. Tällä hetkellä Metsähallituksen tiedossa ei ole em. kohteita hankkeen alueella, mutta ei tule tekemään alueella maastokartoituksia ko. hankkeen johdosta. Metsähallitus ei täten sitoudu tällä lausunnollaan vastuuseen alueen mahdollisista kartoittamattomista ja vielä löytymättömistä kohteista.

Luonnonsuojelu- ja vesilain viranomaisvalvonnasta alueella vastaa Lupa- ja valvontavirasto (LVV). Lisätietoa alueen mahdollisista vesiluontotyypeistä, suojelualueista, rauhoitetuista ja suojelluista kohteista ja lajeista sekä haetun toiminnan vaikutuksista niihin voi antaa LVV.

Rakentaminen

Alueelle ei ole haettu lupaa rakentaa kaivoslain määrittämää rakennelmaa.

Vesistövaikutukset

Kullankaivuun haitalliset vaikutukset konkretisoituvat, mikäli kullanhuuhdonnan vuoksi alapuoliseen vesistöön pääsee hienojakoista maa-ainesta ja ravinteita.

Kullanhuuhdonnan ja -kaivuun riskit kalakannoille ja kalastukselle ovat erityisesti morfologiset muutokset uomissa sekä virtaamien pieneneminen luontaiseen tilaan verrattuna. Uomista johdetaan vettä niiden ulkopuolelle huuhtontaa ja seulontaa varten, jolloin uoman luontainen vesimäärä vähenee. Pääasiallinen tekijä morfologisille muutoksille on kaivuutyöt ja veden avulla tapahtuva huuhtonta, joka aikaansaa kiintoainepartikkeleiden huuhtoutumista vesimassassa ja täten lisää kiintoainekuormitusta. Pääasiallisesti uomien morfologian luonnontilaisuuden heikkeneminen vaikeuttaa virtakutuisten kalojen, kuten taimenen ja harjuksen lisääntymistä ja uomien hiekoittuminen vähentää näiden talvehtimishabitaatteja.

Kullanhuuhdonnan riskien hallintaa on myös parannettava luvittamisen kautta. On ilmeistä, että sään ääri-ilmiöt tulevat lisääntymään ja eroosiolle herkät kasvipeitteettömät kaivuumassat tulevat altistumaan entistä suuremmille huuhtoumille sekä sademäärille tulevaisuudessa. Hakemuksissa pääsääntöisesti todetaan kaivuutyön ja huuhdonnan vaikutuksien olevan olemattomia vastaanottaville vesistöille, mutta volyymin ja kaivuutyömaiden määrän kasvaessa yhteisvaikutuksia väistämättä syntyy edellä mainituin tavoin vastaanottavissa vesistöissä. Lupaviranomaisten tulisi käyttää yhteisvaikutuksien arvioita parhaan käytettävissä olevan tiedon kautta.

Metsähallitus kiinnittää kaivosviranomaisen huomion siihen, että kaivoslaki edellyttää huomioimaan lupaharkinnassa kullanhuuhdonnan vesistövaikutukset, eikä tätä voida jättää yksinomaan ympäristö- ja vesitalousluvan varaan. Kaivoslain 24 §:n mukaan kullanhuuhdonta-alueen käytöstä ei saa aiheutua merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa tai muuta merkittävää vahingollista ympäristövaikutusta. Lain esitöiden mukaan (HE 273/2009 vp) luonnonolosuhteilla tarkoitetaan lähinnä pinta- ja pohjavesivesioloja ja ympäristövaikutuksella esimerkiksi luvan mukaisesta toiminnasta aiheutuvia välittömiä ja välillisiä vaikutuksia vesiin

Yhteenveto

Metsähallitus pyytää muistuttamaan kaivajaa seuraavista asioista mahdollisen luvan myöntämisen yhteydessä:

- Kaivukauden päättyessä jyrkät kaivantojen reunat on luiskattava. Reunat on myös merkittävä maastoon riittävän näkyvästi porotaloutta haittaamattomalla tavalla, ns. pyykkinarut ja lippusiimat on kielletty
- Porotalouden työt ja porojen laiduntaminen on huomioitava toimittaessa alueella. Alueelle on merkitty porojen kuljetusreitti.
- Puuston poisto on tehtävä kaivun etenemisen mukaisesti ja poistosta pitää sopia etukäteen Metsähallituksen kanssa. Puuston poisto on rajattava vain välttämättömään ja ne on korvattava. On huomioitava, että kaivoslain mukaan kullanhuuhdONTALUVAN NOJALLA tapahtuvasta toiminnasta ei saa aiheutua olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle, merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa eikä merkittävää maisemallista haittaa. Polttopuiden ottoon ei saa lupaa ko. lupa-alueen sisälle, maapuita ei saa polttaa, vaan ne jätetään lahoppuujatkumoksi.

- Kullanhuuhdontalupa ei anna suoraan oikeutta tiestön käyttöön. Metsähallitus ei yleensä rajoita teillään kevyttä liikennettä, mutta raskaisiin kuljetuksiin on oltava Metsähallituksen lupa. Kullanhuuhdontalupa ei oikeuta maastoliikenteeseen.
- Kullanhuuhdontalupa ei oikeuta liikkumiseen maastossa koneellisilla kulkuneuvoilla. Mahdolliseen liikennöintiin maastossa tulee olla maastoliikennelain mukainen maastoliikennelupa

Metsähallitus katsoo, että erilaisten ympäristövaikutusten arvioinneissa ei tule pidättäytyä nyt lausunnolla olevan kaltaisessa tilanteessa yksittäiseen hakemukseen, vaan arvioida kysymyksessä olevaa toimintaa ja sen vaikutuksia kokonaisuutena.

Pasi Molkoselkä
kaivosalan asiantuntija
Metsähallitus, Kiinteistökehitys

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Reetta-Mari Tammela	Suomi.fi	13.05.2026 15:27:05 UTC+03:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (2 sivua)

Kansilehden sivu 1/1

TUKES

Inarin kunnan lausunto kunnan alueelle kohdistuvasta kullanhuuhdontalupahakemuksesta HL2026:0002

TUKES on pyytänyt Inarin kunnan lausuntoa
kullanhuuhdontalupahakemuksesta nro HL2026:0002.

Hakemus kohdistuu yleiskaavan MP-alueelle.

”Maa- ja metsätalous- sekä poronhoitovaltainen alue MP

Alueella turvataan nykyisten elinkeinojen, kuten maa- ja metsätalouden sekä valtionmaalla myös poronhoidon ja muiden luontaiselinkeinojen harjoittamismahdollisuudet. Alueella on sallittua haja-asutusluonteinen rakentaminen muualla kuin rantavyöhykkeellä (MRL 43.2§). Aluetta voidaan käyttää pääasiallista käyttötarkoitusta merkittävästi haittaamatta myös muihin käyttötarkoituksiin. Alueella sallitaan metsälainsäädännön ja metsänhoitosuositusten puitteissa tapahtuva metsien hoito ja käyttö.

Erityislainsäädännön perusteella voidaan osoittaa valtionmaan rantavyöhykkeelle luontais- ja sivuelinkeinojen kannalta välttämättömiä rakennuksia. Rantavyöhykkeellä em. rakennuspaikan rakennusten yhteenlaskettu kerrosala on enintään 40k-m².”

MP-aluetta koskevaa merkittävää haittaa arvioidessa tulee ottaa huomioon alueen kaikkien valtausten kumulatiiviset vaikutukset.

Valtausalueet tulee merkitä maastoon selkeästi.

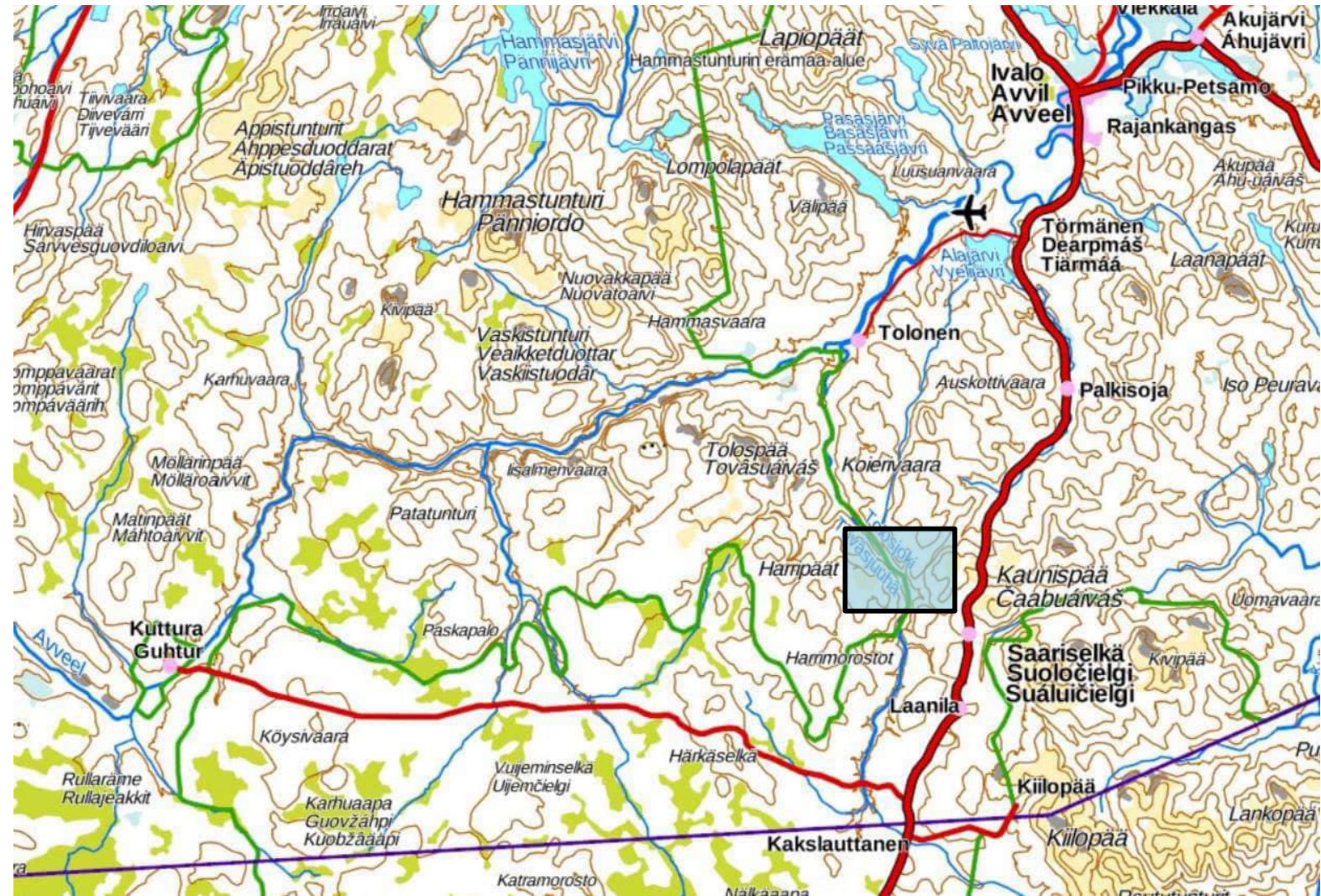
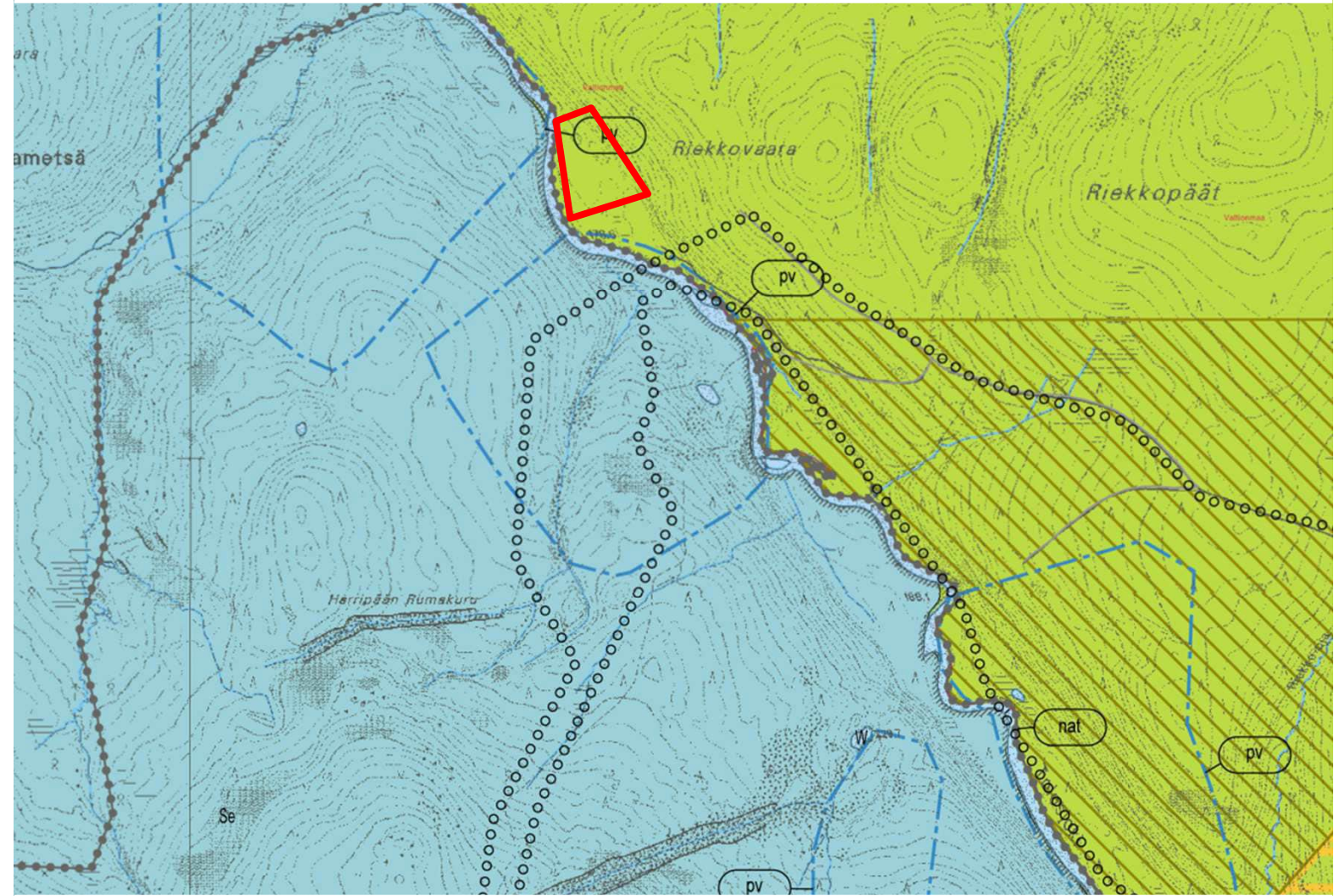

Reetta-Mari Tammela
Tekninen johtaja

Valmistelija: Pekka Mäkynen, mittausinsinööri

Liite: Kartta ja yleiskaavamääräykset

Yleisimmät Ivalon yleiskaavan kaavamerkinnot valtausalueilla:

Maa- ja metsätalous- sekä poronhoitovaltainen alue MP

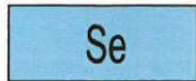
Alueella turvataan nykyisten elinkeinojen, kuten maa- ja metsätalouden sekä valtionmaalla myös poronhoidon ja muiden luontaiselinkeinojen harjoittamismahdollisuudet. Alueella on sallittua haja-asutusluonteinen rakentaminen muualla kuin rantavyöhykkeellä (MRL 43.2§). Aluetta voidaan käyttää pääasiallista käyttötarkoitusta merkittävästi haittaamatta myös muihin käyttötarkoituksiin. Alueella sallitaan metsälainsäädännön ja metsänhoitosuosituksen puitteissa tapahtuva metsien hoito ja käyttö.

Erityislainsäädännön perusteella voidaan osoittaa valtionmaan rantavyöhykkeelle luontais- ja sivuelinkeinojen kannalta välttämättömiä rakennuksia. Rantavyöhykkeellä em. rakennuspaikan rakennusten yhteenlaskettu kerrosala on enintään 40 k-m².

Maa- ja metsätalous- sekä poronhoitovaltainen alue MP-1

Alueella turvataan nykyisten elinkeinojen, kuten maa- ja metsätalouden sekä poronhoidon ja muiden luontaiselinkeinojen harjoittamismahdollisuudet. Alueella sijaitsee luontaiselinkeinojen vaatimia toimintoja (kuten poroerotus), joiden vuoksi alueella on sallittua vain niihin liittyvä rakentaminen (MRL 43.2§). Alueella sallitaan metsälainsäädännön ja metsänhoitosuosituksen puitteissa tapahtuva metsien hoito ja käyttö.

Erämaa-alue Se

Erämaalain (62/1991) nojalla perustettu erämaa-alue. Erämaa-alueiden hoito- ja käyttösuunnitelmissa tulee ottaa huomioon valtakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät veneretkeily-, moottorikelkkailu- ja ulkoilureitit. Alueiden hoidon ja käytön järjestämisestä päätetään hoito- ja käyttösuunnitelmassa, jonka laatii erämaalain velvoittamana Metsähallitus ja vahvistaa ympäristöministeriö.

Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue -nat

Alue on suojeltu luontodirektiivin mukaisena SCI- ja/tai lintudirektiivin mukaisena SPA-alueena. Alueen suojeluarvojen huomioon ottamisesta on säädetty LSL 65 ja 66 §:ssä.

Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue -luo

Ympäristön tilaan vaikuttavia toimenpiteitä suoritettaessa on kiinnitettävä huomiota siihen, ettei alueen luontoarvoja vaaranneta tai heikennetä.

Matkailun ohjelmapalvelualue RM-o2 (rasterimerkintä)

Alueelle saa rakentaa aktiiviseen luontomatkailuun liittyviä rakennuksia ja rakennelmia, kuten kotia tai laavuja. Alueelle ei saa sijoittaa majoitustiloja. Alueelle tulee laatia käyttösuunnitelma ennen rakentamisen aloittamista. Alueella sijaitsee Metlan koealoja. Suunnitelmasta on pyydettävä lausunto Metsähallitukselta ja lisäksi Metlalta silloin, kun suunnitelma koskee Metlan koetoimintaa.

Alueella on voimassa MRL 43.2 ja 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus (maisematyölupa). Maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman lupaa. Lupaa ei tarvita yleis- tai asemakaavan toteuttamiseksi tarpeellisten taikka myönnetyn rakennus- ja toimenpideluvan mukaisten töiden suorittamiseen eikä vaikutuksiltaan vähäisiin toimenpiteisiin.

Tutkimusmetsäkeskittymä (rasterimerkintä)

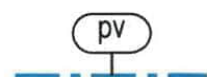
Alueella sijaitsee Metsähallituksen Laanilan tutkimusmetsäalue

Ohjeellinen ulkoilureitti

Olemassa oleva moottorikelkkailu-ura/-reitti

Pohjavesialue

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
PL 66
00521 Helsinki

Lausuntopyyntö 14.4.2026

**Lausunto kullanhuuhdentalupahakemuksesta, HL2026:0002 (Uusi, lapiokaivuu),
Tolosjoko 01, Moll Philipp, Inari**

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on pyytänyt kaivoslain (621/2011) 37 §:n nojalla Lupa- ja valvontaviraston lausuntoa yllä mainitusta perinteisestä kullanhuuhdentalupahakemuksesta. Hakemuksen mukaan alueella tehtävä vuosittainen kaivumäärä on noin 20–40 m³ ja samanaikaisesti käytössä oleva työskentelyalue enintään 0,2–0,4 hehtaaria.

Lupa – ja valvontaviraston lausunto

Hakemusalue, Tolosjoko 01, sijaitsee Inarin kunnassa Tolosjoen itärannalla. Hakemusalueen pinta-ala on 7 hehtaaria, ja se rajautuu Hammastunturin erämaa-alueen itäpuolelle, joka on samalla Natura 2000 -verkostoon kuuluvaa aluetta. Hakemusalue on Metsähallituksen hallinnoimaa valtion maata. Hakija esittää, että kulku tapahtuu henkilöautolla soratietä pitkin, joka päättyy käänköpaikkaan noin 100 metriä haetun alueen eteläpuolella, jonka käyttöön tiedustellut Metsähallituksen kantaa. Hakemusalue sijaitsee saamelaisen kotiseutu- ja poronhoitoalueella.

Lupa- ja valvontavirasto katsoo, ettei kullanhuuhdentaluvan myöntämiselle ole estettä, mikäli lupapäätöksessä otetaan huomioon Lupa- ja valvontaviraston lausunnoissaan esittämät seikat.

1 Natura 2000 -verkosto ja luonnonsuojelualueet

Hakemuksen mukainen kullanhuuhdonta-alue sijaitsee Hammastunturin erämaa-alueen (EMA120009) lähetyvillä. Erämaa-alueita on perustettu alueiden erämaaluonteiden säilyttämiseksi, saamelaiskulttuurin ja luontaiselinkeinojen turvaamiseksi sekä luonnon monipuolisen käytön ja sen edellytysten kehittämiseksi. Kaivoslain 3 §:n mukaan, lupa- tai muuta asiaa ratkaistaessa ja muutoin kaivoslain mukaan toimittaessa sovelletaan muun muassa luonnonsuojelulakia ja erämaalakia. Erämaa-alueella toimittaessa on otettava huomioon erämaalain säännökset ja tavoitteet, erämaa-alueen hoito- ja käyttösuunnitelma ja Metsähallituksen alueelle mahdollisesti antamat käytännön ohjeet.

Hammastunturin erämaa-alue sisältyy osin myös Natura 2000-verkostoon Hammastunturin erämaa (FI1300203). Natura-alue on perustettu erityisten suojelutoimien alueeksi (SAC-alue). Alueen suojelun perusteena ovat alueen tietolomakkeella mainitut luontodirektiivin liitteen I luontotyypit ja liitteen II lajit.

2 Suojellut ja uhanalaiset luontotyypit

Hakemusalueen lajistoa ja luontotyyppejä koskevat tiedot ovat puutteelliset, koska alueella ei ole tehty luontoselvityksiä.

Hakemuksen mukaiselta kullanhuuhdonta-alueelta ei ole tiedossa olevia, varmistettuja luonnonsuojelulain 65 §:n mukaisia tiukasti suojeltuja luontotyyppejä tai 64 §:n suojeltujen luontotyyppien Lapin ELY-keskuksen tai Lupa- ja valvontaviraston päätöksellä rajaamia luontotyyppikohteita.

3 Rauhoitetut, erityisesti suojeltavat ja uhanalaiset lajit

Hakemusalueelta ei ole toistaiseksi tiedossa luonnonsuojeluasetuksen (1066/2023) liitteiden 1 ja 3 koko maassa rauhoitettujen eläin- tai kasvilajien esiintymiä, liitteen 5 Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Lapin maakunnissa rauhoitettuja putkilokasveja eikä liitteen 6 uhanalaisten tai erityisesti suojeltavien lajien havaintopaikkoja. Alueelta ei myöskään tunneta luontodirektiivin (92/43/ETY) liitteiden II ja IV eläin- tai kasvilajien havaintoja. (LajiGIS 19.5.2026; Lajitietokeskuksen viranomaisportaali 19.5.2026).

Hakemusalueelta eikä sen vaikutusalueelta ole tiedossa lintudirektiivin 1 artiklan tarkoittamien, LSL 73 §:n nojalla rauhoitettujen suurten petolintujen pesäreviirejä.

5 vesiensuojelu

Hakemuksessa on esitetty, että mahdollisten ympäristövaikutusten minimoimiseksi käytetään ainoastaan käsityökaluja. Mahdolliset pienet sähköiset vesipumput toimivat kannettavalla aurinkosähköjärjestelmällä, joten polttoainevuotoja, pakokaasupäästöjä tai moottorimelua ei synny.

Hakemuksen mukaan kaikki kullanhuuhdonta ja -käsittely tapahtuu yksinomaan kuivalla maalla highbanker-laitetta käyttäen. Työtä ei suoriteta jokiuomassa, eikä jokirantaan tehdä muutoksia. Vettä on esitetty otettavan vain rajoitettu määrä käsittelyä varten ja käytetyt vedet imeytyvän takaisin jokirannan sedimentteihin. Hakemuksen mukaan vesistöön ei johdeta sedimenttejä eikä muitakaan aineita.

Tolosjoki kuuluu Hammastunturin erämaa Natura-alueeseen ja edustaa Fennoskandian luonnontilaiset jokireitit -luontotyyppiä. **Joella tai sen vaikutusalueella toimiessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.**

Huuhdottavan aineksen käsittely tulee järjestää siten, että samentumista aiheuttava humuksen ja kiintoaineen päätyminen Tolosjokeen ja alapuoliseen vesistöön estyy. Joella tai sen vaikutusalueella toimiessa tulee kiinnittää erityistä huomiota vesiensuojeluun.

Lopuksi Lupa- ja valvontavirasto muistuttaa, että vaikka etukäteen arvioiden ei pintavesiin kohdistuvia haittoja tulisikaan, on toiminnanharjoittaja vesilain ja ympäristösuojelulain mukaisessa vastuussa

ympäristöön ja vesiin kohdistuvista haitoista ja siten velvollinen muun muassa tarvittaviin korjaus- ja korvaustoimenpiteisiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu. Merkintä sähköisestä allekirjoituksesta on dokumentin viimeisellä sivulla. Asian on esitellyt ylitarkastaja Jarkko Kiviniitty ja ratkaissut ryhmäpäällikkö Juha-Pekka Hämäläinen.

Lupa- ja valvontavirasto

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV

Puhelinvaihe: 0295 254 000

kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

Tämä asiakirja LVV-U/72949/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/72949/2026 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Kiviniitty Jarkko 25.05.2026 10:50

Ratkaisija Hämäläinen Juha-Pekka 25.05.2026 12:10

LAUSUNTO
12.5.2026
Dnro:324/D.a.5/2026

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
kirjaamo@tukes.fi

Asia: Lausunto kullanhuuhdentalupahakemukseen Tolosjoko 01 HL2026:0002

Viite: LVV-U/22490/2026

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on varannut Saamelaiskäräjille tilaisuuden ottaa kantaa lupahakemukseen, joka koskee lapiokaivuuna suoritettavaa kullanhuuhdonta Tolosjoko 01 -nimisellä kullanhuuhdonta-alueella, lupatunnuksella HL2026:0002. Alue sijaitsee Inarin kunnassa Tolosjoen varrella Riekkovaaran alueella, ja on kooltaan 7 ha. Vuotuinen kaivuumäärä on hakijan mukaan enintään 20–40 m³ ja hakijan on tarkoitus jatkaa kullanhuuhdonta 4 vuoden ajan.

Kullanhuuhdonta-alue sijaitsee poronhoitolain 2 §:n tarkoittamalla erityisellä poronhoitoalueella ja saamelaiskäräjistä annetun lain 4 §:ssä tarkoitetulla saamelaisten kotiseutualueella. Saamelaiskäräjät muistuttaa, että kaivoslain mukaan kullanhuuhdonta ei saamelaisten kotiseutualueella saa heikentää saamelaisten alkuperäiskansaoikeuksia (kaivoslaki 50 §). Alueella ei ole aiempaa kullanhuuhdonta, lähin yksittäinen alue on reilun parin kilometrin päässä ja seuraavat useiden kilometrien päässä. Kullanhuuhdonnan laajentuminen uusille, poronhoidolle vielä yhtenäisille alueille niitä rikkoen on aina ongelmallista, eikä siten suositeltavaa, vaikka kyseessä onkin pienimuotoinen lapiokaivuu.

Kaivuumonttujen merkitseminen tulee tehdä tarvittaessa paaluin ja aitaamalla, nauhoja tai lippusiimoja ei tule käyttää, koska porot voivat sotkeutua niihin. Kaivuukauden päättyessä tulee huolehtia, että kaivantojen reunat ja montut on luiskattu tarpeeksi kalteviksi.

Merk.

Leo Aikio

1. varapuheenjohtaja

Leena Niska

vs. ympäristösihteeri

Puheenjohtaja siirsi asian I varapuheenjohtajalle 8.10.2024 tekemällään päätöksellä. Lausunto on hyväksytty sähköpostimenettelyllä. Lisätietoja antaa: vs. ympäristösihteeri Leena Niska, leena.niska@samediggi.fi, puh. +358 44 9013900.

Lausunto D.s.1299

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi
kaivosasiat@tukes.fi

VIITE LAUSUNTOPYYNTÖ HL2026:0002 (SAAPUNUT 14.4.2026)
ASIA KULLANHUHDONTALUPAHAKEMUS HL2026:0002 TOLOSJOKO 01

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on pyytänyt Saamelaismuseum Siidalta lausuntoa Philipp Mollin kullanhuhdONTALUPAHAKEMUKSESTA HL2026:0002 Tolosjoko 01. Saamelaismuseum Siida lausuu asiasta museolain (314/2019) 7 §:n mukaisena alueellisena vastuumuseona toimialansa (rakennettu ja arkeologinen kulttuuriperintö sekä maisema) osalta sekä museolain (314/2019) 9 §:n mukaisena valtakunnallisena vastuumuseona erikoisalansa (saamelaiskulttuuri) osalta.

Lupahakemusalue HL2026:0002 sijaitsee Inarin kunnassa, Tolosjoen itärannalla, Riekkovaaran kohdalla. KullanhuhdONTALUPAA haetaan neljäksi vuodeksi lapiokaivuun 7 ha alueelle. Vuosittainen kaivumäärä on enintään 40 m³. Hakemuksen liitteenä on kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma.

Pohjois-Lapin maakuntakaavassa 2040 (2024) lupahakemusalue kuuluu M-1 4562 -alueeseen, joka on metsätalous- ja poronhoitovaltaista aluetta. Merkinnällä osoitetaan pääasiassa metsätalouteen ja porohoitoon tarkoitettuja alueita, joita voidaan käyttää pääasiallista käyttötarkoitusta sanottavasti haittaamatta ja luonnetta muuttamatta myös muihin tarkoituksiin. Lupahakemusalue on myös lvalon osayleiskaavan maa- metsätalous- sekä poronhoitovaltaisella alueella MP. Alueella turvataan nykyisten elinkeinojen, kuten maa- ja metsätalouden sekä valtionmaalla myös poronhoidon ja muiden luontaiselinkeinojen harjoittamismahdollisuudet. Aluetta voidaan käyttää pääasiallista käyttötarkoitusta merkittävästi haittaamatta myös muihin käyttötarkoituksiin. Alueella sallitaan metsälainsäädännön ja metsänhoitosuosituksen puitteissa tapahtuva metsien hoito ja käyttö. Lupahakemusalue kuuluu saamelaisten kotiseutualueeseen ja on poronhoitolain 2.2 § mukaan erityisesti poronhoitoa varten tarkoitettu alueella, jolla maata ei saa käyttää niin, että siitä aiheutuu huomattavaa haittaa porotaloudelle.

Kulttuuriympäristö

Lupahakemusalueesta noin 600 m etelään alkaa Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue (VAMA) *Kaunisnäköinen tunturimaisemat*, jonka keskeisiin ominaispiirteisiin hakemuksen mukaisella toiminnalla ei ole merkittäviä vaikutuksia. Lupahakemusalueella ei ole valtakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä (RKY) eikä muinaismuistolaita (295/1963) suojeltuja kiinteitä muinaisjäännöksiä. Mikäli lupahakemusalueelta havaitaan merkkejä muinaisen ihmisen toiminnasta, kuten tulisijoja, kivirakennelmia tai kiviesineitä, työt on löytöpaikalla keskeytettävä ja löydöistä on ilmoitettava museoviranomaisille, tässä tapauksessa Saamelaismuseum Siidaan.

Saamelaismuseum Siida toteaa, että yksittäisenä lupahakemusalueena HL2026:0002 ei tässä laajuudessa aiheuta välitöntä uhkaa alueen tunnetuille kulttuuriperintöarvoille. Lähistöllä ei ole muita kullanhuuhdonta-alueita, lähin alue sijaitsee noin 2 km päässä.

Eija Ojanlatva
intendentti

Juha-Pekka Joonas
amanuenssi, arkeologinen kulttuuriperintö

Kullanhuuhdontakorvaukset

Kullanhuuhdontakorvaus on ensimmäiseltä vuodelta maksettava viimeistään 30 päivänä siitä, kun kullanhuuhdentalupa on tullut lainvoimaiseksi tai kaivosviranomaisen on antanut määräyksen päätöksen täytäntöönpanosta muutoksenhausta huolimatta. Seuraavina vuosina korvaus on maksettava **viimeistään 15 päivänä maaliskuuta.**

Maksettaessa kullanhuuhdentalupaan liittyvää maanomistajakorvausta (50 €/ha) Metsähallitukselle, maksetaan monikäyttömetsien alueilla ja luonnonsuojelualueilla sijaitsevat korvaukset erikseen joko Metsähallituksen Kiinteistökehityksen (monikäyttömetsät) tai Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien (luonnonsuojelu- ja erämaa-alueet) tileille.

Maksuohjeet

Metsähallitus Kiinteistökehitys: **FI83 5000 0120 1439 03**

Metsähallitus julkiset hallintotehtävät: **FI07 5000 0120 2512 92**

Maksun selitteeksi tulee laittaa **lupatunnus** (esim. HL2019:0000), **kunta ja lupa-alueen nimi**. Lisäksi maksusta tulee käydä ilmi mitä maksetaan eli:

- Kullanhuuhdontakorvaus

Useita eri lupa-alueita maksettaessa kaikki informaatio ja kaikkien alueiden lupatunnusten numerot on laitettava selitteeksi.

Puustokorvaukset maksetaan Metsähallitus Metsätalous Oy:lle. Korvauksista on sovittava Metsätalouden aluepäällikön kanssa.

Lisätiedot:

Metsähallitus / Pasi Molkoselkä: +35840 3523 127

<https://www.kaivannaiset.fi/kaivostoiminta/kullanhuuhdonta/>

KAIVOSLAIN (621/2011) MUKAINEN VAKUUS

Kaivoslain 107 §:n mukaan kullanhuuhtontaluvan haltijan on asetettava vakuus mahdollisten vahinkojen ja haittojen korvaamista sekä toiminnan päättämisen jälkeisiä toimenpiteitä varten, jollei tätä ole pidettävä tarpeettomana toiminnan laatu ja laajuus, toiminta-alueen erityispiirteet, toimintaa varten annettavat lupamääräykset ja luvan hakijan vakavaraisuus huomioon ottaen.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on lupapäätöksessään HL2026:0002 määrännyt vakuuden suuruudeksi **1 200 euroa**.

Vakuus kattaa:

- Toiminnan päättämisen jälkitoimenpiteet (kaivoslaki 15 §)
- Mahdollisten vahinkojen ja haittojen korvaamisen (103 §)
- Muut kaivoslakiin perustuvat velvoitteet

Miten vakuus asetetaan?

Vakuustalletus tulee tehdä pankkiin Turvallisuus- ja kemikaaliviraston hyväksi. Asianosaisen pankin tai tilin omistajan tulee toimittaa tilivarojen panttausilmoitus avatusta vakuustilistä Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle sekä antaa sitoumus, jolla se luopuu kuittausoikeudesta kyseiseen tiliin.

Vakuustili ei saa olla määräaikainen.

Tilivarojen panttausilmoituksen allekirjoittaa pankin edustaja sekä pantattavan tilin omistaja, eli luvan saaja.

Vakuus on asetettava ennen lupaan perustuvan toiminnan aloittamista.

Tukesille vakuutta varten toimitettavat asiakirjat:

- Pankin tilivarojen panttausilmoitus (alkuperäinen kappale allekirjoituksin)

Asiakirjat tulee toimittaa Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle osoitteeseen:

PL 66, 00521 Helsinki.

Maija Viikinen
ylitarkastaja